

Onderwerp: Transitieplan stichting Goois Natuurreservaat

Raadsvergadering
Datum raadsvoorstel
Bijlage(n)
Behandeld in commissie
Portefeuillehouder
Informatie bij
E-mail / telefoonnummer

11 februari 2016, agendapunt ..
..
4
Fysiek Domein 27 januari 2016, agendapunt ..
Wethouder G.E.H. Pas
Patricia van Waard
p.vanwaard@huizen.nl / (035) 528 14 33

Voorstel

1. Ten aanzien van het voorgelegde Transitieplan de zienswijze, zoals verwoord in bijgevoegde conceptbrief, meegeven aan het bestuur van het GNR.
2. Een aanvullend krediet beschikbaar stellen van € 41.200,- (= € 1,- per inwoner) als transitiebijdrage voor 2016.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

Het Transitieplan heeft een strategisch karakter en ziet op zowel een kortere als op een langere termijn. Het bestuurlijk doel van het Transitieplan is het zeker stellen van een goede toekomst voor het GNR door een geborgd politiek en maatschappelijk draagvlak en gedragen door de werkorganisatie. Na advisering op en vaststelling van het Transitieplan zal nadere uitwerking op onderdelen plaatsvinden door het bestuur van het GNR, waarbij participanten en belanghebbenden zullen worden betrokken.

Concreet wordt gevraagd:

- door middel van een zienswijze uw bevindingen mee te geven aan het bestuur van het GNR;
- voorbereidingen te treffen voor de inpassing van de in het plan genoemde extra participantenbijdrage;
- middels het bestuur van de Regio Gooi- en Vechtstreek mee te werken aan de beoogde samenwerking tussen het GNR en de Regio.

Argumentatie

De kern van het Transitieplan is:

- *Het GNR wordt nadrukkelijker gepositioneerd als "groene" drager van de identiteit van de regio. De gemeenten in het Gooi profileren zich nadrukkelijker dan voorheen als eigenaar van het GNR.*
- *De bestuurskracht van het GNR wordt versterkt, de governance structuur wordt aangepast aan de eisen van deze tijd en het politiek-bestuur beperkt zich tot haar kerntaken zoals kader stellen en controle.*
- *De weerbaarheid van de werkorganisatie wordt verhoogd en gaat actief allianties aan met haar omgeving.*
- *De investeringsbereidheid van inwoners en andere externe partijen wordt vergroot om randvoorwaarden te scheppen voor een solide toekomstige financiële huishouding.*

Positieve besluitvorming over het voorliggende Transitieplan leidt tot de volgende financiële consequenties:

1. De zes participerende gemeenten dragen elk drie jaar lang (2016 t/m 2018) extra aan het GNR bij ter hoogte van € 1,- per inwoner. De reeds goedgekeurde begroting 2016 zal daartoe moeten worden gewijzigd.
2. Alle participanten passen meerjarig loon- en prijscompensatie toe op hun bijdrage volgens een afgesproken gangbaar percentage voor gemeentelijke begrotingen.
3. De mogelijke uittreding van Amsterdam behoeft, na afloop van de uittredingsperiode die volgens het gerechtshof afloopt in 2016, een eigen financieringsarrangement.
4. Ontwikkelprojecten worden vergezeld van een impact analyse op de daaruit voortvloeiende beheertaken. Een project start pas als de directeur-rentmeester over de invulling en dekking van deze beheertaken het advies voor het bestuur heeft opgesteld, c.q. afspraken heeft gemaakt met externe financiers, die zich hebben verbonden aan een specifiek project. Besluitvorming vindt plaats op bestuursniveau.
5. Houdt rekening met de beoogde samenwerking tussen het GNR en de Regio. Aangezien dit nog in een verkennend stadium is, kunnen nog geen financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

Zienswijze ten aanzien van het Transitieplan

Het is een goede ontwikkeling dat het bestuur, na kennis te hebben genomen van de diverse rapportages, brieven en opvattingen uit de samenleving, met een transitieplan is gekomen voor het GNR. De door het GNR ingezette transitie is nodig om het GNR toekomstbestendig te maken.

Op onderstaande punten wordt het Bestuur van het GNR gevraagd het voorgelegde Transitieplan aan te passen:

1. Ten aanzien van het aanpassen van de governance structuur:

Uitgangspunt bij een wijziging van de bestuursvorm moet zijn het realiseren van een slagvaardig, democratisch gelegitimeerde bestuursstructuur met maatschappelijke inbedding tegen zo laag mogelijke kosten met borging van het belang van het GNR, waarbij alternatieven worden overwogen:

a. De bestuursstructuur

Het Transitieplan stelt voor in 2016 enkele varianten te ontwikkelen voor een bestuurlijke herziening. De noodzaak daartoe onderschrijven wij. De geschetste contouren daartoe niet. Het te vormen bestuur moet in ieder geval bestaan uit vertegenwoordigers van de participanten. Indien sprake is van een Raad van Toezicht dienen alle participanten daarin vertegenwoordigd te zijn. Criteria waarlangs wij een toekomstig bestuursmodel van het GNR beoordelen en die wij mee willen geven voor de te ontwikkelen varianten zijn:

- Borging belang GNR: in welk bestuur ook, het belang van het GNR zoals verwoord in artikel 2, lid 1 én 2, van de huidige statuten moet daarin zijn geborgd en bestuurders dienen daarnaar te handelen.
- Democratische legitimatie: bestuursleden dienen te allen tijde politiek-bestuurlijk aanspreekbaar te zijn voor de gemeenteraden van de participanten, democratische kaderstelling en controle moet eenvoudig en transparant zijn geborgd.
- Maatschappelijke inbedding: het GNR moet ruimte blijven bieden aan het (horen van het) belang van maatschappelijke inbedding en verbreding van eigenaarschap bij het GNR.
- Slagvaardigheid: een bestuursstructuur waarbij het bestuur moet besturen op hoofdlijnen en strategisch beleid en ruimte moet laten aan de professionaliteit van de organisatie; de operationele verantwoordelijkheid en afrekenbaarheid hoort bij de directeur-rentmeester te liggen. De rentmeester krijgt het mandaat om de vereiste inhoudelijke advisering te organiseren. Dit kan in de vorm van een Raad van Advies. De omvang van de bestuurlijke organisatie is afgestemd op de taken en omzet van het GNR.

b. Korte termijn maatregelen

Als korte termijn maatregel dient zo snel mogelijk een interim voorzitter te worden geworven, uitsluitend voor de realisatie van de transitie. Gelet op de hierboven onder punt 1a. gemaakte opmerking ten aanzien van de bestuursstructuur, is uitsluitend in de transitiefase een rol weggelegd voor een onafhankelijk voorzitter. Het salaris voor deze interimvoorzitter zal uit de transitiebijdrage betaald moeten worden.

2a. Ten aanzien van de financiële consequenties:

Er moet eind 2016 zicht komen op de vraag of het GNR met een slagvaardig bestuur na de transitiefase zijn terreinen goed kan beheren en ruimte heeft voor uitvoering van projecten op het niveau van de bijdrage van de participanten in 2016 aan het GNR. Dit betekent dat staffuncties en operationele functies moeten worden versterkt, waarbij het accent ligt op samenwerking met andere partijen. Extra kosten ten opzichte van de huidige bijdrage moeten worden afgedekt door het ontwikkelen van nieuwe extra inkomsten genererende activiteiten of bijdragen van nieuwe participanten. Vooralsnog is de gemeente Huizen bereid alleen in 2016 een bijdrage te leveren voor de transitiefase. Uitgangspunt is hierbij dat eind 2016 duidelijk is of het GNR met een slagvaardig bestuur na de transitiefase zijn terreinen goed kan beheren en ruimte heeft voor uitvoering van projecten op het niveau van de bijdrage van de participanten in 2016 aan het GNR. Afhankelijk van de voortgang zal eind 2016 een besluit worden genomen over een eventuele transitiebijdrage van maximaal € 1,- per inwoner voor 2017 en 2018.

2b. Extra inkomsten transitiebijdrage gooise gemeenten

Ten aanzien van de gevraagde bijdrage van € 1,- per inwoner voor de zes participerende Gooise gemeenten, kunnen de navolgende kanttekeningen worden geplaatst. De fusie met als gevolg het ontstaan van de Gooise Meren resulteert in een uitbreiding van het aantal inwoners met de kern Muiden. Hierdoor komt het inwonertal van de participerende Gooise gemeenten op afgerond 205.000 inwoners. Het bedrag van de transitiebijdrage komt bij € 1,- per inwoner dan uit op € 205.000 en niet op € 180.000,-, zoals vermeld in bijlage 1, de financiële bijlage bij het transitieplan GNR. De extra inkomsten voor de Gooise gemeenten in de financiële bijlage bij het transitieplan GNR dienen te worden verhoogd met € 25.000,- tot € 205.000,-.

2c. Bijdrage transitiefase GNR van provincie/Amsterdam en postcodeloterij/steunstichting

Voor de transitiefase is geen bijdrage opgenomen van de provincie/ Amsterdam en de postcodeloterij/ steunstichting. Er dienen bijdragen opgenomen te worden voor de transitiefase van de provincie Noord-Holland en Amsterdam naar rato van de verdeelsleutel exploitatietekort 2016. Dit betekent uitgaande van een bijdrage van de Gooise gemeenten van € 1,- per inwoner een bijdrage van de provincie van € 79.000,- en van Amsterdam van € 31.000,-. Daarnaast dient de uitkomst van het onderzoek naar een bijdrage van de postcodeloterij/ steunstichting voor de transitiefase te worden opgenomen in een uitgewerkte transitiebegroting.

2d. Uitgewerkte transitiebegroting

Er dient een financiële onderbouwing te komen van het transitieplan met een uitgewerkte begroting. Daarin moet duidelijkheid komen over de vraag of een aanvullende bijdrage noodzakelijk is aan de regio voor de uitvoering van stafftaken.

De genoemde elementen dienen zoals eerder aangegeven opgenomen te worden in een uitgewerkte transitiebegroting.

3. Ten aanzien van het positioneren van het GNR als “groene”drager van de identiteit van de regio

Het is een goede ontwikkeling om samen te werken, daar waar dit logisch is. Het GNR moet zich als kleine organisatie echter vooral richten op haar kerntaken, onderhoud en beheer van natuurterreinen. Monumentenzorg en waterbeheer behoren niet tot de kerntaken van het GNR. Het GNR moet deze nieuwe taken niet op zich gaan nemen.

4. De rol van de Regio

Gelet op de beperkte omvang van de werkorganisatie van het GNR, levert het mogelijk een voordeel op om de PIOFACH taken bij de Regio onder te brengen. Zoals hiervoor onder punt 2d. verwoord, zal een uitgewerkte transitiebegroting antwoord moeten geven op de vraag of een aanvullende bijdrage noodzakelijk is aan de regio voor de uitvoering van deze taken.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Het Transitieplan wordt nog maatschappelijk ter visie gelegd voor een finale opmerkingenronde. Tijdens de voorbereiding van het plan is uitgebreid met belanghebbende organisaties gesproken.

Beslistermijn

Als datum wordt 1 februari 2016 gehanteerd waarop de zienswijze of wensen en/of bedenkingen moeten zijn ontvangen.

Financiële paragraaf

Zie bovenstaand onder Zienswijze ten aanzien van het Transitieplan en kopje begroting voor financiële consequenties gemeentebegroting.

Overige Raadsinformatie

Bevoegdheid

Op grond van de statuten van het GNR is het verplicht om bij een voorgestelde begrotingswijziging de raden en staten de gelegenheid te geven om bezwaren in te dienen. Het Transitieplan bevat ook het verzoek om voorbereidingen te treffen voor de inpassing van de in het plan genoemde extra participantenbijdrage, dit valt onder het budgetrecht van de gemeenteraad (art. 189 Gemeentewet). Het is politiek-bestuurlijk gezien een voorwaarde dat er positief wordt geadviseerd door de raden en staten.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

Begroting

In de risicoparagraaf van de gemeentebegroting wordt rekening gehouden met een transitiebijdrage voor 2016 van afgerond € 41.000,- (= € 1,- per inwoner). Voorgesteld wordt een aanvullend krediet aan het GNR beschikbaar te stellen voor 2016 van € 41.200,- en de risicopost in de gemeentebegroting voor 2016 te schrappen. Uitgangspunt is dat eind 2016 duidelijk is of het GNR met een slagvaardig bestuur na de transitiefase zijn terreinen goed kan beheren en ruimte heeft voor uitvoering van projecten op het niveau van de bijdrage van de participanten in 2016 aan het GNR.

Er zal eind 2016 een besluit worden genomen over een eventuele transitiebijdrage van maximaal € 1,- per inwoner voor 2017 en 2018.

Eerdere besluiten

Niet van toepassing.

Voorgeschreven procedure

Een definitief Transitieplan zal ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur van het GNR worden voorgelegd, voor de vergadering van 3 maart of 23 juni 2016, onder vermelding van de ontvangen adviezen en zienswijzen vanuit raden, de staten van Noord-Holland en de samenleving.

Kader- en beleidsnota's

Niet van toepassing.

Evaluatie

Het GNR zal de onderdelen van het Transitieplan uitwerken in een jaarlijks actieplan en over de voortgang rapporteren.

Bijlagen

1. Conceptbrief aan het bestuur van het GNR.
2. Transitieplan d.d. 22 oktober 2015.
3. Financiële bijlage Transitieplan GNR.
4. Brief van het DB van het GNR, met door het DB van het GNR opgesteld concept-raadsvoorstel en concept-raadsbesluit.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

[in te vullen door raadsgriffier]